

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4203644

Uw kenmerk
2022Z16158

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 14 september 2022
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het bericht 'Zonder onderzoek draaien
we om hete brij'

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de leden Markuszower en
Maeijer (PVV) over het bericht 'Zonder onderzoek draaien we om hete
brij' (2022Z16158, ingezonden 5 september 2022).

De Minister voor Rechtsbescherming,

F.M. Weerwind

Vragen van de leden Markuszower en Maeijer (beiden PVV) aan de minister voor Rechtsbescherming over het bericht 'Zonder onderzoek draaien we om hete brij' (ingezonden 5 september 2022, 2022Z16158)

Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen

Datum
14 september 2022

Ons kenmerk
4 2 03644

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Zonder onderzoek draaien we om hete brij'? 1)

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening van rechter Tromp dat er een onafhankelijk onderzoek moet komen naar de rol van rechters bij de uithuisplaatsingen van kinderen van het toeslagenschandaal? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 2

Ik onderschrijf het belang van onafhankelijk onderzoek. Dit is nodig voor inzicht en erkenning. Dit krijgt vorm via het inspectieonderzoek waarover ik uw Kamer in november 2021 informeerde¹. Verder is een onafhankelijke onderzoekscommissie in voorbereiding.

Daarnaast vind ik het positief dat de rechtspraak zelf aan reflectie doet en onderzoek wil gaan doen. De bestuursrechters reflecteerden eerder al, eveneens naar aanleiding van het de toeslagenaffaire. Het rapport dat deze werkgroep opleverde getuigt van het vermogen om grondig en kritisch naar het eigen functioneren te kijken.² Bij het reflectieprogramma van de familie- en jeugdrechters zijn behalve rechters, raadsheren en juridisch medewerkers ook vier externe adviseurs betrokken. Deze adviseurs komen uit de wetenschap, ontwikkelingspsychologie en advocatuur. Ook bij het geplande dossieronderzoek van de rechtspraak naar de uithuisplaatsingen van kinderen uit gedupeerde gezinnen zal een externe begeleidingscommissie zijn. Overigens gaat het niet om onderzoek naar de rol of het functioneren van rechters.

Vraag 3

Kunt u vertrouwen hebben in een onderzoek naar het functioneren van rechters, als dat niet door een onafhankelijke partij wordt uitgevoerd?

Antwoord op vraag 3

Het onderzoeksvoorstel van de Rijksuniversiteit Groningen heeft geen betrekking op het functioneren van rechters. Het onderzoekvoorstel heeft als focus om te achterhalen wat de invloed was van schuldenproblematiek op de beslissing een kind uit huis te plaatsen, en of die schuldenproblematiek het gevolg was van het terugvorderen van kinderopvangtoeslag. Naar verwachting wordt dit met het onderzoek van de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV) ook inzichtelijk gemaakt. De IJenV bekijkt namelijk welke factoren een rol speelden bij het opleggen van een kinderschermingsmaatregel bij gedupeerde gezinnen.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 31 066, nr. 921.

² Dit rapport is raadpleegbaar via [Toeslagenaffaire: 'Belang rechtsbescherming individu moet zwaarder wegen dan vaste lijn jurisprudentie' \(rechtspraak.nl\)](https://rechtspraak.nl).

De Rechtspraak zal ook zelf dossieronderzoek gaan doen. Ik heb vertrouwen in de wijze waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Vraag 4

Bent u bereid opdracht te geven tot een onafhankelijk onderzoek naar de schuldenproblematiek en de uithuisplaatsingen en de rol van rechters daarin? Zo nee, waarom niet?

Datum

14 september 2022

Ons kenmerk

4 2 03644

Antwoord op vraag 4

Op dit moment zie ik geen aanleiding voor nog een onderzoek omdat het inspectieonderzoek al loopt, er een onderzoekscommissie in voorbereiding is, de Rechtspraak zelf dossieronderzoek zal gaan doen, en er een reflectietraject van familie- en jeugdrechters loopt.

Vraag 5

Hoe gaat u voorkomen dat er nog maar één kind uit huis geplaatst gaat worden naar aanleiding van de gevolgen van schuldenproblematiek, zeker nu de armoede onder kinderen en in gezinnen door torenhoge inflatie toeneemt?

Antwoord op vraag 5

Uithuisplaatsingen zijn altijd ingrijpend, voor ouders en voor het kind, en moeten daarom zoveel mogelijk worden voorkomen. Enkel schuldenproblematiek is geen grond voor een uithuisplaatsing. De Gecertificeerde Instelling of de Raad van de Kinderbescherming kunnen tot een uithuisplaatsing verzoeken indien dit nodig is voor de veiligheid en ontwikkeling van een kind. Uiteindelijk weegt een kinderrechter af of uithuisplaatsing noodzakelijk is. Er is nu geen enkele indicatie dat rechters enkel op basis van het bestaan van schuldenproblematiek bij de ouders besluiten tot uithuisplaatsing van een kind.

De toenemende financiële problemen in gezinnen hebben de nadrukkelijke aandacht van het kabinet en van gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor schuldhulpverlening en jeugdhulp.

1) Algemeen Dagblad, 31 augustus 2022, 'Onafhankelijk onderzoek naar uithuisplaatsing kinderen toeslagenouders tegengehouden' (<https://www.ad.nl/binnenland/onafhankelijk-onderzoek-naar-uithuisplaatsing-kinderen-toeslagenouders-tegengehouden~a88992e1/>).

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Omtzigt (Omtzigt), ingezonden 31 augustus 2022, (vraagnummer 2022Z15984), het lid Arib (PvdA), ingezonden 31 augustus 2022, (vraagnummer 2022Z15985), het lid Marijnissen (SP), ingezonden 31 augustus 2022, (vraagnummer 2022Z15987), het lid Van der Staaij (SGP), ingezonden 1 september 2022, (vraagnummer 2022Z16027) en het lid Azarkan (DENK), ingezonden 1 september 2022, (vraagnummer 2022Z16032)